

ŽIRAFI

Žirafa je najvišja med vsemi suhozemskimi sesalci. Domuje v afriških savanah. Dolg vrat ji omogoča smukanje listja z dreves v takšnih višinah, kamor ne dosežejo nobene druge živali.

NAČIN ŽIVLJENJA

ČREDNE ŽIVALI- žirafe so družabne živali. Družijo se v nestalne skupine, zaradi obrambe pred plenilci. Stalno se premikajo in izredno dobro vidijo. Samice so teritorialne. Velikost njihovega ozemlja je 120 km². Samci niso teritorialni. Vsak samec ve za svoje mesto. Mladi samci se med seboj prerivajo z vratovi. Ko samci odrastejo, po treh, štirih letih skotitve, zapustijo območje, kjer so se skotili.

Vodilni samec se pari z večino samic. Veliko časa porabi za ohranjanje vodilnega položaja in iskanja samic, malo časa pa za prehranjevanje.

HRANA IN NAČINI PREHRANJEVANJA

Žirafa je raslojeda žival. Žirafe so izraziti obiralci. Hrani se z listjem, poganjki, vejevjem dreves in grmovjem. V sušnih obdobjih se pomaknejo k vodotokom, kjer na drevju rastejo sveži poganjki. Žirafe se hranijo tri ure po sončnem vzhodu in tri ure pred zahodom.

Veje mnogih dreves, v glavnem akacije, imajo preveč bodic, da bi jih požrle cele. Zaradi tega izbirajo samo posamezne liste in poganjke, ki rastejo med bodičevjem. S pomočjo dolgega jezika jih vlečejo v gobec in ovijejo z lepljivim slino, da jih lažje pogoltnejo. Pri drevesih in grmovju z manj bodicami odtrgajo liste tako, da enostavno med zobmi povlečejo celotne veje. Samci in samice se ponavadi pasejo na različnih delih dreves. Samice ponavadi se sklanjajo glavo nižje, samci pa poskušajo doseči najvišje dele dreves. Vodo pijejo tako, da sprednji nogi močno razširijo in pokrčijo koleno.

RAZMNOŽEVANJE

Priložnost za parjenje dobijo šele v 8. letu starosti. Samice spolno dozori v 5 letu starosti. Ko je samica prvič pripravljena za parjenje, privlači pozornost vseh odraslih samcev v oklici. Kmalu si jo prisvoji dominanten samec, ki se vede dokaj agresivno, s čimer oznanja vsem ostalim snubcem, naj se umaknejo. V teh primerih so dvoboji redki. Po petnajstmesečni brejosti (od 453 do 464 dni) se samica umakne na mesto, kjer je že več samic poleglo mladiče, in poleže svojega edinega potomca. Mladiče imajo na 20 mesecev. V svojem življenju samica poleže približno do 6 mladičev. Mladiči ob kotitvi padejo z višine približno 2m. Samice kotijo na istem mestu, v istem obdobju na posebnih mestih. Skupno „porodniško“ mesto ima to prednost, da mladiči nikoli ne ostanejo sami. V času, ko ga mati zapusti, ko gre na pašo, ostane v družbi drugih, enako starih mladičev. V vsakem primeru pa postane v prvih 6 mesecih življenja veliko mladičev žirafe plen levom, leopardom in drugim zverem. Ko mladič malo zraste, ves svoj prosti čas preživi ob materi. Takrat mu predstavljaj največjo nevarnost levi. Napad na mladiča žirafe je za levo veliko tveganje. Odrasla žirafa uspe s parkljem napadalca tudi ubiti. Pri mladičih, starejših od enega leta, so letne izgube nižje od desetih odstotkov. Čeprav se samica ponovno pari že 5 mesecev po porodu, je zelo skrbna mati in mladiča dostavi šele v 15 mesecev starosti.

ZNAČILNOSTI ŽIRAFE

TELO: Telo je kratko, z močno podaljšanim vratom in dolgimi nogami. Žirafa ima le 7 vratnih vretenc, vsako je močno podaljšano. Četrta in peta prsna vretenca imata močne trne-prikerjujejo se mišice, ki podpirajo vrat in glavo- zgleda kot grba.

REP: Rep ima na koncu 1m dolg čop iz črne dlake, odganja muhe (ce-ce), ki povzročajo spalno bolezen.

PARKLJI: Veliki kot jušni krožniki, z nogo zadaja močne udarce, kadar se brani.

KOŽA: Koža na hrbtu je odebeljena, zaščita pred plenilci.

LOBANJA: Kostno tkivo se stalno nalaga.

ROGOVI: Rogovi so že ob rojstvu. Pri porodu leži hrustančna zasnova za rogove tesno ob lobanji in se po enem tednu vzravna in takoj začne pokostenevati. Rogove imata oba spola. Pokriti so z kožo, na vrhu je čop črne dlake. Rogove in glavo uporabljajo pri medsebojnih spopadih. Udarec na koncu rogov med medsebojnimi spopadi lahko doseže tudi 2 toni.

ZOBJE: Podočniki so močno sploščeni, tvorijo 2-3 krpe s katerimi smukajo liste.

JEZIK: Jezik je dolg 45 cm in je črne barve. Ovijejo ga okoli veje, in vejo z njim osmukajo listja.

URAVNAVANJE PRITISKA: Kadar skloni glavo in hkrati vrat ima v vratu žile z zelo prožnimi stenami. V venah ima sistem zaklopk, ki omogočajo uravnavanje krvnega pritiska.

VZOREC LIS: Vsaka žirafa ima svoj stalen vzorec, po katerem se loči od ostalih žiraf.

ČUTILA: Najbolj razvit je VID, nato sluh in voh.

OGLAŠANJE: Njihovi glasovi spominjajo na godrnjanje in smrčanje.

GALOP: Do 60km/h, skoraj hkrati premikajo obe nogi na isti strani telesa. Tek izgleda kot premikanje v počasnem posnetku.

POČIVANJE: Počivajo stoje. Pogosto se zleknejo na tla, vrat držijo pokonci, noge spodvijejo pod telo. Žirafe spiyejo 2-4 ure na noč, odvisno od starosti. Starejše žirafe spiyo manj.

PLENILCI

Plenilci na žirafe so: hijene, hijenski psi, levi, leopardi. Te živali plenijo mladiče.

RAZŠIRJENOST ŽIRAFE

Največ žiraf je v Afriki, južno od Sahare. Žirafa živi v Savanah, poraščenih z grmičevjem in drevjem, v glavnem z akacijo.

ZAŠČITA ŽIRAGFE

Žirafe v velikem številu živijo v vzhodni in južni Afriki. V nekaterih afriških območjih njihovo število upada zaradi divjih lovce, vendar zaenkrat žirafa še ni neposredno ogrožena. V nacionalnem parku Serengeti v Tanzaniji se njihovo število poveča za 5% letno.

VRSTE ŽIRAFE

Na svetu je devet različnih podvrsti žiraf. To so:

- * zahodnoafriška žirafa
- * južnoafriška žirafa
- * kordofanska žirafa
- * nubijska žirafa
- * mrežasta žirafa
- * rothschildova žirafa
- * masajska žirafa
- * thornicroftova žirafa
- * angolska žirafa